

Ланцюгова реакція триватиме, навіть якщо владній погляд на неї зміниться

ДНЯМИ редація "ВВ" стала місцем чергової розмови за "круглим" столом. Про найбільшче -- наші настрої у переддень тривожного пост-чорнобильського 15-річчя -- думками обмінялися представники районної влади, депутати місцевих рад, працівники освіти, охорони здоров'я та сільського господарства. Хочеться, щоб ця зустріч (а вона виражає настрої всієї Володимиреччини) ще більше згуртувала нас у непростій боротьбі за екологічне одужання рідного краю та належний соціальний захист поліщуків

Н.С.ТАРАСЮК, заступник голови райдержадміністрації. Ось уже 15 років не вгамовується біль, завданий нашому народові Чорнобильською катастрофою, а проблеми, які вона породила, не втрачають гостроти й актуальності. Над їх подоланням працюють органи місцевої влади. Державою вкладено значні кошти в економіку району та в покращення соціально-культурних і побутових умов проживання населення. За рахунок чорнобильських коштів зведено поліклініку у Володимирці, амбулаторію у Великих Цепцевичах, ФАП в Урїччі, Нетребі й Чудлі, дев'ять дитсадків, п'ять шкіл, чотири блоки навчальних класів, три клуби, два сільських магазини, десять житлових будинків для медпрацівників і дванадцять -- для вчителів, дві міні-пекарні і ряд інших об'єктів. Нині завершується будівництво поліклініки в Рафалівці. Однак останнім часом коштів виділяється дедалі менше, тож радіо-

недостатнє забезпечення медикаментами, необхідними лікарськими кадрами й матеріально-технічними засобами. 2 млн. грн., які щорічно направляються на безкоштовне виділення ліків, -- це в середньому 32 гривні на одного жителя, і цього явно недостатньо. Вже давно стоїть питання про будівництво інфекційного, реанімаційного й геронтологічного відділень ЦРЛ. Але зробити цього не вдається так само, як і добудувати ФАП в Чудлі і Сопачеві та відремонтувати дитяче відділення ЦРЛ.

Непокоїть і проект нової концепції захисту населення у зв'язку з Чорнобильською катастрофою. Він містить як позитивні, так і негативні за своїми можливими наслідками положення. Цей документ пропонує визнавати радіоактивно забрудненими території, де сумарна середньорічна ефективна доза опромінення людини перевищує 1 мЗв. У нас сталої динаміки до її зменшення немає, однак по-

категорією діти, які постраждали від аварії на ЧАЕС.

Якщо в діючій концепції враховуються ступінь забруднення ґрунту цезієм, стронцієм і плутонієм, забрудненість продуктів харчування і стан здоров'я населення, то в новій при визначенні категорії постраждалих усе це відкидається, а пропонується лиш один показник -- розрахункова доза. Немає цієї дози -- немає й радіоактивного забруднення території. Немає і чорнобильських проблем.

Г.М.ЛЕБЕДЮК, депутат обласної ради, член комісії облради з питань ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи. Хочу продовжити думку попереднього промовця і висловитися щодо питання про нову концепцію радіаційного захисту населення. Враховуючи дозу накопичення, автори концепції не враховують того, що, переживши Чорнобильську аварію, ми зазнаємо радіоактивного забруднення організму, місцевості і продуктів харчування і що так звані "малі" дози опромінення насправді досить небезпечні і ведуть до мутацій та негативних змін в організмі. Все це -- на довгі роки і воно має враховуватися в концепції.

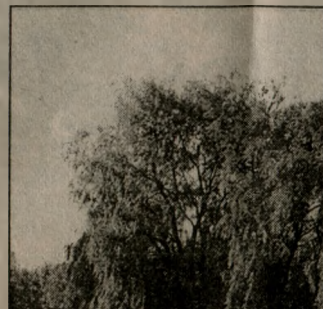
Говорючи це, виходжу з досвіду. Як лікар, бачу, як хворіють люди. А як депутат, беру активну участь у роботі чорнобильської ко-

зацію наслідків Чорнобильської катастрофи, в сільському господарстві скорочується. Причина цього -- недостатнє фінансування. Тільки скажімо, роботи по залуженню і перезалуженню присадибних ділянок профінансовано повністю. Але ж це -- лише 279 гектарів у п'яти населених пунктах. І господарства залучалися лише до виконання робіт.

Так само недостатньо проводиться й вапнування наших кислих ґрунтів. Заласи вапнякових матеріалів у нас значні. Їх використання обернулося б значною віддачею (хоч би тому, що зменшився б винос радіонуклідів з ґрунту). Однак господарствам власними силами з цим не справитися, а програма на 2001 рік передбачає чергове зменшення коштів на ці цілі.

В.К.БЕЗУШКО, методист районного відділу освіти. Про учнівське харчування вже говорилося, але варто відмітити позитивні тенденції в його організації. Стабільніше стали виділятися кошти (з початку нинішнього року виділено стільки ж, скільки за весь 1998 рік), проводиться значна організаційська робота з боку РДА, райради, райвідділу освіти. Відбулися зміни як в організації харчування, так і в проведенні розрахунків за нього. У роботі, до якої підключи-

В.І.КАРАЇМЧУК, заступник головного лікаря ЦРЛ. Не вдаючись у цифри хоча відмітити, що здоров'я населення поступово погіршується. Прогресують онкозахворювання, зростає смертність від захворювань органів кровообігу, дихання; прискорюється уповільнення. На цьому фоні непокоїть недостатня забезпеченість району лікарями, зокрема педіатрами. Та й спроба "ревізувати" чорнобильську концепцію нас не влаштує. Забезпечення ж іде в основному за рахунок чорнобильської програми, і якщо його обмежити, багато людей опиниться без медичного захисту. Це досить похмура перспектива. Тим паче, що на сьогодні при підтримці районної влади дещо зроблено як по харчуванню хворих у лікарні, так і по забезпеченню їх найнеобхіднішими медикаментами. У цьому посприяла й громадськість, тож, користуючись нагодою, щиро дякую всім нашим благодійникам за надану допомогу.

логічна обстановка, зокрема в сільгоспвиробництві, ускладнюється

Починаючи з 1999 року, покращилося фінансування по виплаті пільг і компенсацій постраждалому населенню. З 1992 року 123 сім'ї здержали житло у зв'язку з переселенням з радіоактивно забрудненої зони (лише торік виплачено 137 тисяч гривень компенсації за житло). В районі вживаються заходи по адресному наданню соціальної допомоги постражданим та пріоритетному фінансуванню пільг і компенсацій. Та не менше уваги райдержадміністрація спільно з органами самоврядування приділяє здоров'ю дітей, зокрема шляхом покращення безкоштовного харчування у школах. Пов'язані з цим питання розглядалися на сесіях районної ради й засіданнях колегії при голові РДА. А поруч з цим виконувалася значна робота по оздоровленню та лікуванню дітей в санаторно-оздоровчих закладах. Торік оздоровлено майже чотири тисячі школярів. І при формуванні груп перевага надавалася інвалідам, сиротам, дітям, що залишилися без батьківської опіки, та вихідцям із багатодітних сімей.

Одна з найгостріших проблем, породжених аварією на ЧАЕС, -- здоров'я постраждалого населення. Щороку зростає кількість інвалідів-чорнобильців. З 1992 року таку інвалідність отримали майже 700 чоловік і здоров'я людей що не рік погіршується. Призводить до цього не лише низький життєвий рівень, а

роках вона змінюється то в більшу, то в меншу сторону. І є загроза, що значна кількість людей втрачатиме належні їм пільги. У такому становищі можуть опинитися 27 населених пунктів

П.М.СЕМЧУК, начальник районного відділу у справах захисту населення від наслідків аварії на ЧАЕС. Серед заходів по соціальному захисту населення значне місце займає виплата пільг і компенсацій. Потреба в необхідних для цього коштах складає майже 13 млн. грн. Але починаючи з 1997 року, фінансування цих потреб покращується (торік виділено коштів 93,3 відсотка до потреби).

Що стосується оздоровлення та лікування дітей, то щороку видається відповідне розпорядження голови РДА. Однак у зв'язку з обмеженням надходженням коштів кількість оздоровлених, починаючи з 1996 року, щорічно зменшується.

Турбує нас і внесений на розгляд Верховної Ради законопроект "Про концепцію захисту населення України у зв'язку з Чорнобильською катастрофою" як такий, що руйнує діючу систему захисту чорнобильців і не відповідає Конституції України. Концепція -- це основа всієї системи соціального захисту постраждалого населення. На ній ґрунтуються всі інші нормативні акти. Тож її зміна потягне за собою зміну статусу постраждалих, зокрема ліквідаторів. Це може мати негативні наслідки. Тим паче, що в ній не виділяються окремою

місією обряди та у розгляді всіх питань, що на ній розглядаються. Не так давно разом з колегами перевіряв обласний спеціалізований диспансер радіаційного захисту населення. Висновок невтішний: нівелюється зв'язок між райЛКК й диспансером: схоже, диспансер, який має обслуговувати ліквідаторів і хворих з постраждалих від радіації районів, перетворюється в елітну лікарню. Готуємо відповідні рекомендації на чорнобильську комісію обряди.

В.П.СУПРУНЮК, депутат районної ради, голова комісії райради з питань ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС. Нашою комісією розглянуто цілу низку питань, що стосувалися контролю за розподілом та використанням чорнобильських коштів, надання компенсацій і пільг, організації учнівського харчування, покращення охорони здоров'я населення та екологічної обстановки в районі. Вживалися заходи по усуненню виявлених перевірками недоліків і зловживань.

Підтримуючи висловлені зауваження щодо нового проекту концепції захисту населення від наслідків аварії на ЧАЕС, вважаю, все ж, що питання водночас слід ставити і про соціальний захист населення, яке проживає в 30-кілометровій зоні АЕС. Поки що воно так і залишається відкритим.

М.В.МАСТІЙ, начальник районного управління сільського господарства. З кожним роком обсяги робіт, спрямованих на мінімі-

ліся господарства і сільради, вагомими стали поняття "гранична допустима вартість", "фізіологічна норма харчування". У договорах вказуються обов'язки сторін і проводиться контроль за їх додержанням. Там же, де умови не дозволили розгорнути шкільну їдальню, дітям видається відповідна компенсація. Питання регулярно заслуховується на різних рівнях, і така увага з боку влади не проходить безслідно.

У ХОДІ розмови порушувалися й деякі інші питання. Наголошувалося, зокрема, що проблеми дитячого харчування мають вирішуватися водночас із намаганням максимально скористатися харчовою продукцією місцевого виробництва, а відтак -- і підтримкою власного товаровиробника. Відзначалося, що у цьому плані зі шкільними їдальнями співпрацюють крохмале-патоковий завод і молокозавод. А щоб ці зв'язки були ще дієвішими, місцева продукція має бути дешевшою від привозної.

Стосовно застосування у районі сапропелю йшлося про належний контроль за його використанням і реалізацією, а також про можливість збуту частини цього добрива населенню. Зауваження визнано слушним, тож при бажанні сапропель може прислужитися й присадибним господарствам, -- була б лише зацікавленість наших земляків.

Порушено й таке хвилююче для багатьох питань, як передбачене п.8 ст 58 "Закону про бюджет України на 2001 рік" право на пільги по оплаті житла, комунальних послуг, електроенергії, газу, палива особам, які постраждали від Чорнобильської катастрофи. Питання щодо того, чи призупинено надання цих пільг (а думки щодо цього розійшлися) залишилося відкритим. Тож очевидно, є потреба у відповідних консультаціях, аби зняти сумніви людей.

Оцінюючи нинішнє наше становище з висоти чорнобильського 15-річчя, учасники зустрічі зійшлися на тому, що наші тривоги за цей час не послабшали, а проблем, як не прикро, не поменшало. Було зауважено: ланцюгова реакція, запущена з чистісь злочинної халатності, продовжується і в нас самих, і в усьому, що нас оточує, і це треба знати й рахуватися з цією реальністю.

**Поліся...
Природа
прагне
протистояти
прихованій
надокола
радіаційній
небезпеці...**

Записав Олексій ГОРОДНИЙ.